

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1 og 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Anden behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v.

(Fremsat 27/11 85. Første behandling 5/12 85. Betænkning 16/5 86).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget til § 1, § 1, således ændret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Anden behandling af lovforslag nr. L 122:

Forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme.

(Fremsat 23/1 86. Første behandling 30/1 86. Betænkning 21/5 86).

Der var stillet 32 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Bjørn Westh (S):

Lovforslaget er udformet på baggrund af et forlig sluttet af nogle organisationer en sen natte-time uden for folketinget. Man tør nok sige, at det er i modstrid med regeringens erklæringer om, hvordan arbejdet skulle foregå her i folketinget, da regeringen i sin tid trådte til.

Dette lovforslag er der ikke ret mange i folketinget der i og for sig bryder sig om, men det bliver vedtaget, fordi nogle organisationer uden for huset har ønsket, at det skulle være sådan, og endda er der stor diskussion inden for organisationerne om, hvorvidt det i det hele taget er kloget.

Det konservative folkeparti har følt sig så dårligt behandlet, at det har ment, at loven måtte revideres allerede efter tre år, fordi det var næsten uacceptabelt for det, men man måtte jo leve med det på grund af regerings-samarbejdet.

Vi synes også, det er et dårligt lovforslag, men vi har alligevel prøvet at være konstruktive og har stillet nogle ændringsforslag, der kunne forbedre lovforslaget.

Vi må sige, at vi er meget skuffede over en fuldstændig passiv minister, der ikke har interesseret sig for at skabe et flertal for en

[Bjørn Westh]

lovgivning, som et helt erhverv baserer sig på, og hvor der aldrig tidligere er blevet vedtaget lovgivning, uden at der har været et bredt flertal for den samlede lov. Dette har ministeren altså ikke ønsket, formentlig på grund af stor usikkerhed over for lovstoffet, og så var det jo nemmere at hælde sit hoved til organisationerne.

Vi har som ændringsforslag stillet nogle forslag vedrørende skove, således at der kunne komme en mere moderne lovgivning om etablering af skovbrugsejendomme. Alle taler om, at vi skal have mere skovbrug, men inden for de eksisterende rammer i landbrugsloven er det vanskeligt at få etableret dem, og hvis det endelig sker, sker det på en sådan måde, at skovene bliver frijorder. Derfor er vi glade for, at det i betænkningen af udvalget fastslås, at praksis med hensyn til frastrykning af skove skal strammes væsentligt op. Det lægger vi vægt på, det er vi glade for at der dog er opnået enighed om.

Vi finder, at lovforslaget i mange tilfælde vil være med til at ødelægge almindelige, gode landbrugsejendomme, gode bondebrug, som man kunne kalde dem i dag. Det kan ske, fordi man kan nedstykke – normalt taler man om udstykning – almindelige, gode, bæredygtige enheder til at være mere fritids- og hobbybetonede landbrug. Man kan, hvis man køber ejendom nr. to, også komme ud for at skulle nedstykke en bæredygtig enhed.

Den slags ting kan ikke hjælpe på det, ministeren har sagt: at komme kul på udviklingen og gøre noget for landbrugsproduktionen, hvor i øvrigt, så vidt jeg har forstået, eksporten er faldet med 17 pct. i første kvartal af 1986. Det er vel ikke den slags vegeterende landbrug, som ministeren her lægger op til, der var allermest brug for.

Endvidere medvirker lovforslaget til større prisstigninger på landbrugsejendomme.

Mindretallet har forsøgt gennem forskellige ændringsforslag at modvirke de uheldige ting, jeg her har nævnt. En af måderne er at foreslå, at man kun må eje én ejendom pr. landmand, et forslag, som jeg i øvrigt har indtryk af at det radikale venstre i mange år har været tilhænger af.

Til gengæld kunne man have været mere fleksibel med hensyn til sammenlægningsgrænser og sammenlægningsregler, men det har der ikke været interesse for, selv om det ville leve op til ministerens ønske om flere

bosættelser på landet. Her kunne man altså ikke gå med, selv om det levede op til formålet.

Vi har også ønsket, at der fortsat skulle være hovederhverv med hensyn til store ejendomme. Ikke for alle ejendomme og ikke for de små ejendomme, men for den største tredjedel af ejendommene har vi ønsket, at der skulle være en hovederhvervsbestemmelse – i fuld overensstemmelse med, hvad hr. Larsen-Ledet sagde på De Jyske Sendemænds årsmøde så sent som i år, i fuld overensstemmelse med, hvad hr. Niels Helveg Petersen sagde på Tolvmandsforeningernes møde så sent som december 1985, men det har man altså heller ikke villet være med til. Også det vil betyde højere priser.

Der vil også blive større priser på suppleringsjord. Det vil blive vanskeligere, fordi der nu bliver åbnet fri adgang for alle til at erhverve ejendomme på op til 15 ha, blot man bosætter sig. Det vil blive vanskeligere for de animalske producenter at skaffe sig den tillægsjord, de har behov for for at kunne leve op til NPO-bekendtgørelsens krav om etablering af harmoniske brug. Det bliver vanskeligere for dem, det bliver dyrere for dem. Vi har stillet ændringsforslag om 15 ha-grænsen. Vi har ikke noget imod, at der er nogle små brug uden erhvervsregler, men disse brug bliver sat til en grundværdi på 100.000 kr., altså betydelig mindre end det, regeringen har foreslået, men sådan, at der bliver lidt forskel de enkelte steder i landet alt efter bonitet.

Der sker ikke i lovforslaget en stramning af bestyrerreglen. Lovforslaget åbner – det synes jeg det radikale venstre skulle lægge mærke til – så vidt jeg kan se, en ladeport for nedlægninger af gode landbrugsejendomme, idet ministeren i bemærkningerne siger, at det nu er et kriterium, om der er velegnede bygninger på en ejendom. Hvis der ikke er det, eller hvis landmanden nedriver bygningerne, så kan ejendommen nedlægges, selv om man i øvrigt ville sige, at det var en bæredygtig eller bevaringsværdig enhed.

Vi mener også, at reglerne i § 13 om genopretning af landbrug er uheldige, og vi mener i øvrigt, at det er lovsjusk at komme med bemærkninger, der går ud over den lovgivning, der er. Hvis man endelig ville have lavet en sådan bestemmelse, burde den have

[Bjørn Westh]

stået i § 14 som en regulær lovbestemmelse i stedet for i bemærkningerne.

Vi mener, lovforslaget er bureaukratisk, vanskeligt at administrere. Det er ingen forenkling, tværtimod.

Vi finder, at grænsen på de 30 ha er uheldig. Det er mere logisk at arbejde med en grænse på 750.000 kr., som S og SF foreslår, i ejendomsværdi eksklusive stuehusets værdi. Det har mere relation til de landbrug, vi har, at have en grænse defineret på den måde i stedet for regeringens 30 ha-grænse.

Der var i udvalget en vis interesse for at lave noget samlet ud af dette. Desværre viste ministeren ikke samme interesse. Hvis vore ændringsforslag ikke kan imødekommes, bliver vi nødt til at sige, at så kan vi ikke stemme for lovforslaget, og så vil vi søge loven ændret snarest muligt.

Carl Martin Christensen (KF):

Jeg skal ikke blande mig i debatten mellem hr. Bjørn Westh og ministeren om den villighed, der er til at ændre denne lov, men jeg synes nok, at det virker påfaldende, at socialdemokratiet så sent har vist den vilje til at komme ind i et bredt forlig, der nu åbenbart er til stede. Jeg synes, man må bemærke, at vedrørende nr. L 95, som blev vedtaget umiddelbart før jul, havde socialdemokratiet og hr. Bjørn Westh en ganske anden holdning end den, man har til lovforslaget nu.

Det er nu engang sådan, at når der er indgået et bredt forlig om nogle ting – og dette forlig bygger bl.a. på de store landbrugsorganisationers medvirken – står vi fast på det. Det synes jeg er rimeligt. Der er en lang række ting i dette lovforslag, vi synes er rimelige, der er også nogle ting, vi ikke er tilfredse med, men som sagt: når der er indgået et forlig, står vi fast på det, og vi bliver ved med det.

Jeg skal for god ordens skyld meddele, at vi stemmer for de ændringsforslag, der er stillet af ministeren og tiltrådt af et flertal i udvalget, men at vi stemmer imod de ændringsforslag, der er stillet af socialdemokratiet og SF.

Povl Brøndsted (V):

Vi skal passe på, at vi ikke skaber politiske myter. Kendsgerningen er, at det var den daværende landbrugsminister, der udarbejde-

de en lov om landbrugsejendomme, og han sendte den til høring hos landbrugsorganisationerne. Om de har diskuteret den dag eller nat, ved jeg ikke, men de har diskuteret den, og vi ved jo udmærket, at der er mange hensyn at tage, mange varierende opfattelser af landbrugspolitik og dermed af landbrugslovgivning inden for dansk landbrug. Det er naturligt, for dansk landbrug er ikke en enhed. Det er en meget stor og nuanceret flok, og derfor er det ganske rimeligt, at man ser forskelligt på det.

Det er ikke et lovforslag, der er blevet dikteret folketingsret udefra. Den myte må vi have fjernet. Det er et lovforslag, der er udarbejdet af landbrugsministeriet, derefter er der kommet bemærkninger til det fra organisationerne, og nu har vi så haft et udvalgsarbejde, som jeg i øvrigt synes er forløbet, sådan da, ganske godt. Der var virkelig tidspunkter – jeg ved ikke rigtig, om det er ophørt – hvor jeg havde fornemmelsen af, at socialdemokratiet godt ville gå med til lovforslaget.

Jeg vil endnu en gang animere til, at man fra socialdemokratiets side prøver på at se de virkelig gode ting, der trods alt sker med den lovgivning, vi har nu. Vi har fået nogle ændringsforslag, som ministeren har fremsendt til udvalget. Jeg synes, det er forslag, der har gjort lovforslaget endnu mere åbent og fleksibelt.

Her tænker jeg på, at en ung landmand kan erhverve en landbrugsejendom på lige betingelser med ejendom nr. to, selv om han er ansat til landbrugsarbejde hos en anden landmand. Jeg tænker på forslaget om gartneriet. Jeg synes, det er en vældig fordel, at vi har fået det ind, sådan at der tages hensyn til de specielle forhold, gartnere har. Der er andre ting, der er ajourføringer af forslaget, som det forelå ved første behandling, og hvor vi nu har ministerens ændringsforslag.

Derimod synes jeg, at de ændringsforslag, vi har set dels fra socialdemokratiet, dels fra SF, er med til at gøre det mere restriktivt. Man vil igen stille flere betingelser.

Man siger bl.a., at det vil bevirke en stigning i ejendomspriserne, hvis disse ændringsforslag ikke bliver vedtaget. Det tror jeg ikke på. Som jeg også sagde ved første behandling, er der mange af de små ejendomme, der nu kan købes i fri handel med bopælspligten og landbrugspligten i behold – men uden at man har pligt til at drive ejendommen og

[Povl Brøndsted]

uden at have ejendommen som hovederhverv – der hidtil har været meget vanskelige at sælge. At der bliver en prisstigning på disse små ejendomme, er kun en ganske naturlig og ønskelig og rimelig ajourføring.

Vi har så utrolig mange eksempler på, at ældre mennesker, der har siddet på sådan en ejendom, ikke har kunnet afhænde den sådan, at de har haft mulighed for at købe en bolig, et hus, de kunne bo i. Det er ikke, fordi priserne har været holdt nede på anden måde end ved, at der simpelt hen ikke har været nogen efterspørgsel – med de krav, der blev stillet til nye erhververe af disse ejendomme. Disse krav vil socialdemokratiet altså fastholde, og det synes jeg ikke er rimeligt.

Jeg mener også, at det er et hensyn til den unge og driftige landmand, at vi ikke følger socialdemokratiets ændringsforslag, men fastholder, at en ung landmand kan erhverve en ejendom på over 30 ha, kan drive den med opfyldelse af kravene til uddannelse, måske stigende krav om uddannelse, men samtidig udmærket kan tjene en eller anden sum ved at sælge sin arbejdskraft andetsteds. Der er mangfoldige eksempler på, at unge landmænd, der er nyetablerede, ved at arbejde på en maskinstation eller et andet sted har kunnet sikre økonomien, så den ejendom, de vil have, og som de vil udbygge, og som de vil leve af, kan blive udbygget til et tidssvarende og moderne landbrug. Det vil socialdemokraterne forhindre, og det kan jeg ikke se nogen grund til.

Ministerens ændringsforslag, der betyder forbedringer af forslaget i dets oprindelige form, går vi fra venstres side ind for; socialdemokraternes og SFs bindingsforslag, uafhedsforslag, kan vi ikke gå ind for.

Det vil gavne dansk landbrug, ikke mindst de yngre landmænd, når vi får denne lov gennemført. Det vil skabe fleksibilitet. Der er hensyn til miljøet indbygget i loven, også bestemmelser om beplantning, og endelig er der et hensyn til, at landbefolkningen kan bevare sin størrelse, så vi ikke får en udpining af landdistrikterne, så vi stadig væk kan få beboere på ejendommene og slippe for det triste syn af ødegårde.

Vi vil ved tredje behandling støtte forslaget i den form, det nu får med ministerens ændringsforslag, og vi håber, at flest muligt af folketingets partier vil gøre det samme.

Inger Harms (SF):

Ved første behandling 30. januar 1986 nævnte jeg de områder, hvor der var nødt til at ske ændringer, for at SF kunne stemme for en ny landbrugslov. Under udvalgsarbejdet er der ikke sket ændringer af den slags, SF kunne ønske, og derfor har vi selv måttet stille dem som ændringsforslag enten alene eller sammen med socialdemokratiet.

Vi synes, det er et stort problem med alle de delforpagtninger eller udlejninger af jord, der finder sted. Derfor har vi stillet forslag om, at forpagtning eller leje af en del af en landbrugsejendom kun kan ske med landbrugsministerens tilladelse, når arealet overstiger 2 ha. Reglerne på området er nu meget løse og bliver tit overtrådt. Det er i vid udstrækning maskinstationerne, der forpagter arealerne; de kan som regel tilbyde langt større forpagtningsafgifter end almindelige landmænd. Det kan forudses, at der vil komme langt større arealer i forpagtning i fremtiden, såfremt den nye landbrugslov gennemføres, som den foreligger.

Det er meget væsentligt for SF, at man ikke på samme tid ophæver kravet om jordbrug som væsentligste erhverv og beholder bestyrerreglen.

Med den adgang for udefra kommende til at erhverve landbrugsejendomme, der stilles i udsigt, såfremt forslaget vedtages, er der nu åbnet for, at hvem som helst kan købe sig en landbrugsejendom, beholde sit job i byen og ansætte en bestyrer. Det ville være til stor skade for de egentlige landmænd, ja, det vil faktisk være fuldstændig stik modsat de bestræbelser, samfundet ellers gør sig for at uddanne og støtte yngre landmænd til køb af egen ejendom. Priserne vil ryge i vejret, og hvem vil så have råd til at købe de gode ejendomme? Det vil de, der har en indtægt med sig udefra. Det vil betyde, at de dårlige brug overlades til de rigtige landmænd. Er det det, man ønsker for dansk landbrug?

Der står dog et eller andet sted i bemærkningerne, at heltidsbedrifterne og de egentlige deltidsbedrifter søges forbeholdt landmænd, der i kraft af deres uddannelses- eller erhvervsmæssige baggrund må antages at ville drive egentlig erhvervsmæssig jordbrugsvirksomhed på bedrifterne. Er det egentlig gået op for både husmandsforeningerne og landboforeningerne, hvad dette be-

[Inger Harms]

tyder? Bestyrerreglen vil fortsætte, hvis man ikke støtter SFs og socialdemokratiets ændringsforslag, og det betyder endvidere, at opstramningen af uddannelseskra- vet gennemhulles.

Arealgrænserne er alt for høje. Dem søger vi at ændre via vore ændringsforslag, og jeg skal i øvrigt henvise til bilag 42, hvori Danmarks Landboungdom fremfører de samme synspunkter og henviser til en prishævende effekt over for ejendommene. Alle vegne, hvor man kommer i landboforeningerne eller husmandsforeningerne, synes man, at 15 ha er for højt sat. Alle ønsker grænsen ned på 10 ha. Kun Christian Sørensen ønsker tilsyneladende 15 ha.

Vi finder, at en arealgrænse er et alt for upræcist udtryk for en bedrifts reelle værdi eller egnethed til heltidsdrift. Det er alt for tilfældigt og giver ikke udtryk for noget som helst. En ejendom på 35 ha i Vestjylland kan være lig med en ejendom på 12 ha på Lolland eller ringere endnu. Derfor stiller vi ændringsforlag om en ejendomsværdigrænse fremfor en arealgrænse.

Vi synes, principet om, at alle kun må eje én ejendom, er et godt princip, og vi vil derfor gerne anbefale ændringsforslaget tillige med alle de ændre ændringsforslag stillet af SF og socialdemokratiet i fællesskab.

Jeg har bemærket revisionsparagraffen. Den går jeg ud fra betyder, at der er tvivl i visse kredse med hensyn til resultatet af det forlig, organisationerne har indgået, og som dette lovforslag jo er et udtryk for. Det er dog min opfattelse, at man hver især har været så forblændet af de ting, man har opnået, at man helt har lukket øjnene for de ting, den anden part har fået ind, og som der så er store muligheder for netop vil være til gunst for den modsatte part.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at det undrer mig, at de radikale ikke vil kunne stemme for de fleste af vore ændringsforslag. Det er dog ellers de ting, som de radikale ellers plejer at fremføre. Det er jo i virkeligheden husmandspolitik, vi lægger op til.

Larsen-Ledet (RV):

Da mit partis ordfører for dette lovforslag, hr. Ole Vig Jensen, af gode grunde er forhindret, vil jeg gerne på det radikale venstres vegne fremføre nogle synspunkter.

Først vil jeg gerne udtrykke min tilfredshed med det resultat, der er opnået i forbindelse med revisionen af landbrugsloven. For det radikale venstre har det i årevis været en mærkesag at få gennemført en række ændringer i landbrugsloven, som kunne medvirke til at sætte en bremse for den bølge af nedlæggelser af landbrug, som vi har været vidne til i de seneste 10 år eller mere. Vi var nået frem til en situation, hvor der forsvandt 10 ejendomme om dagen året rundt, og det er hævet over enhver tvivl, at en fortsættelse af denne udvikling ville have haft alvorlige, ødelæggende virkninger på såvel landbrugsstrukturen som det sociale og kulturelle liv i landområderne.

Med de ændringer, som nu ser ud til at blive gennemført, mener jeg der er blevet sat en væsentlig bremse på den uheldige udvikling. Det er gjort sværere at nedlægge landbrug, det er gjort sværere at samle megen jord om en enkelt bedrift, der er lagt begrænsninger ind i adgangen til at erhverve mere end én ejendom, og der er strammet op omkring forpagtning. Og som noget meget væsentligt har deltidslandbruget fået en plads i denne lovgivning, som indebærer, at den lidt uglesete tilværelse, deltidsbedrifterne har fristet i et tiår, hvor de fleste sagkyndige jo helst har set storbedrifter – så store som muligt – nu er ovre.

Vi kan også se, at man i organisationerne på et mere realistisk grundlag går ind med en særlig rådgivningsindsats over for den type bedrifter, som jeg mener udgør og altid har udgjort og også fremover bør udgøre en væsentlig del af vort landbrugerhverv.

Jeg vil også gerne sige, at det forslag til ny landbrugslov, som vi nu forhåbentlig står over for at kunne vedtage med et meget bredt flertal – i hvert fald for langt den overvejende del af lovforslagets vedkommende – ikke er et resultat, der er 100 pct. efter mit hoved. Det kan så måske også være en bemærkning til fru Inger Harms, som kom med nogle bemærkninger om, hvorfor vi på enkelte områder ikke kunne stemme for de ændringsforslag, der er stillet af SF og socialdemokratiet, for det var jo altså regulære husmandsforslag.

Nu er det jo sådan, at den aftale om et stort kompleks, som vi går ind i, er en aftale, som binder os. Vi har vejet for og imod, og vi mener, at komplekset i sin helhed er af en

[Larsen-Ledet]

sådan karakter, at vi fra radikal side kan stemme for det.

Så er der bekymringerne vedrørende de ejendomme, der er under 15 ha. Ja men de ejendomme bliver jo fortsat her i landet. Det er jo ikke ejendomme, vi eksporterer til Tyskland eller til England. De er her jo stadig væk, og de kan sælges også til landmænd. Det er, som om der er nogle, der glemmer, at også nuværende landmænd har mulighed for at købe ejendomme under 15 ha. Jeg er enig med hr. Povl Brøndsted i, at udbuddet af disse ejendomme bliver større nu, og derfor tror jeg ikke på den skræmme-kampagne, som vi er ude for med hensyn til, at ejendommene vil stige.

Jeg havde da også gerne set, at vi var kommet i gang med en omfattende indsats på jordfordelingsområdet, og at vi i den forbindelse havde fået grundlagt en slags jordbank, som med offentlige midler kunne opkøbe og derefter fordele jord også fra større ukurante ejendomme til mindre bedrifter, som har et miljøbetinget behov for mere jord. Det var en udvikling, vi gerne havde set med henblik på at få sat gang i en udvikling i retning af bedre arrondering generelt i landbruget.

Jeg havde også gerne set, at vi var kommet længere med hensyn til andelslandbrugets ubetingede rettigheder, og det er klart, at jeg også her kan komme med nogle områder, hvor vi skulle være kommet videre, end vi er. Men tilbage står for mig og for det radikale venstre, at vi er kommet meget langt i den retning, som vi gerne har villet, og at jeg naturligvis på denne baggrund er meget tilfreds med resultatet.

Jeg kan måske gå så vidt som til at sige, at resultatet er overraskende godt. Ikke mindst når jeg tænker på, hvilke toner der har lydt fra ordførere for det konservative folkeparti og fra andre konservative folketingsmedlemmer, som i pressen har givet udtryk for synspunkter om landbrugsloven, er det et overraskende resultat, et imponerende resultat, og ikke mindst på denne baggrund kan vi altså kun udtale vores tilfredshed med, at vi er nået så langt, som vi er.

Endelig vil jeg også gerne pege på, at det for mig at se har spillet en vigtig rolle for dette alt i alt heldige udfald af revisionen af landbrugsloven, at et flertal her i salen i december markerede en vilje til at foranledige

omfattende ændringer af landbrugsloven, hvis der ikke kom et regeringsudspil, som i vid udstrækning imødekom de synspunkter på den generelle strukturudvikling i landbruget. Det kan godt ske, at det var det, der blev signalet til de ændringer af landbrugsloven, som blev gennemført i december. Disse strukturpolitiske synspunkter fremgik også klart i forbindelse med gennemførelsen af den finansieringsreform, som i samspil med de ændringer af landbrugsloven, som nu synes at kunne gennemføres, vil medvirke til at lede en strukturudvikling i landbruget ind i nogle mere frugtbare baner end hidtil.

Jeg vil derfor gerne afslutningsvis opfordre til, at der bakes meget bredt op bag denne revision af landbrugsloven, og til, at arbejdet på dette væsentlige politiske spørgsmål så i øvrigt fortsætter, sådan at vi om 4 år, når loven i hvert fald skal tages op til revision, kan nå endnu længere i retning af at sikre det selvstændige familiebrug, såvel deltids- som fuldtidsbrug, den centrale placering i dansk landbrug, som det radikale venstre finder at landbruget og samfundet som helhed er bedst tjent med.

I øvrigt kan jeg sige, at vi stemmer for lovforslaget med de af ministeren stillede ændringsforslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Under indtryk af den mest fremherskende interesse hos folketingsmedlemmerne i den øjeblikkelige situation skal jeg fatte mig særdeles kort og sige, at der er indgået en aftale, som vi i kristeligt folkeparti er særdeles tilfredse med. Det er i al fald en aftale, som jeg ikke i første runde havde regnet med at vi i så høj grad kunne blive tilgodeset i.

Men det er klart, at når man indgår en aftale, så er der ting, som man ikke er tilfreds med, og der er da ting, som vi gerne havde set anderledes. Jeg må dog sige, at vi i kristeligt folkeparti er mere tilfredse med dette forslag, end vi har været med så mange andre forslag, og vi lægger gerne vore stemmer til dette lovforslag her.

Man må i den situation også beundre de radikales indsats, og det kan da kun glæde os, som på væsentlige områder har sammenfattende synspunkter med de radikale. At vi så også kunne have det med socialdemokratiet og med SF, og at de ikke er tilgodeset, kan

[Arne Bjerregaard]

vi nok kun tillægge socialdemokratiet og SF skylden for.

Ove Jensen (FP):

Jeg har flere gange tidligere givet udtryk for de mange negative virkninger, som de mange restriktioner i landbrugsloven har påført både den enkelte landmand og samfundet som helhed. Jeg har også flere gange tidligere påvist, at hver gang man har ændret landbrugsloven, er man kommet med nye restriktioner, og jeg har ligeledes gjort opmærksom på, at hver gang man har gjort det, så har landmændene fået endnu større vanskeligheder. Det er altså konsekvensen af det, man har gennemført inden for landbrugsloven i de sidste 12-15 år.

Udgangspunktet er altså, at vi har en dårlig landbrugslov, en bureaukratisk landbrugslov, som jeg tror hr. Bjørn Westh sagde.

Men hvad gør man så nu? Ja, så laver man en endnu dårligere. Man laver ganske vist nogle lempelser for de mindre ejendomme, men det har jo ingen som helst reel betydning, for alle de lempelser, som man fører ind i loven nu, blev der i forvejen givet dispensation til. Altså er de lempelser reelt ingenting værd, ud over at man kan spare en lille smule på administrationen. Det er selvfølgelig i sig selv godt nok, og det i sig selv kunne fremskridtspartiet godt gå med til, men for alle dem, som skal leve af landbruget, gør man ved denne lovændring landbrugsloven endnu ringere. Det er en uomtvistelig kendsgerning, og jeg er næsten helt dårlig tilpas, fordi jeg må give hr. Bjørn Westh ret en gang mere.

Det er jo bevisligt, at landbrugsproduktionen og landbrugseksporten her på det sidste er faldet kraftigt. Hvad ville et fornuftigt folketing så gøre i en sådan situation? Ja, det ville naturligvis se på, hvad man kunne gøre for ikke at genere de effektive og de produktive landmænd. Men i stedet gør man det altså i en tid, hvor man lige har set, at der er en stor nedgang i landbrugseksporten, endnu mere besværligt for de effektive og de produktive landmænd. Det er faktisk utroligt, at et flertal her i folketinget kan finde på det.

Fremskridtspartiet vil i hvert fald ikke være med til det, og jeg kan også sige allerede nu, for at der ikke skal være nogen tvivl, at vi vil stemme imod lovforslaget ved tredje

behandling. Og vi vil stemme imod næsten samtlige ændringsforslag, der er stillet her.

Landbrugsministeren (Britta Schall Holberg):

Det sidste var jo triste udtalelser, for det, jeg havde tænkt mig at sige, var, at jeg ville takke ordførerne for i hvert fald det store arbejde, der er lavet med denne lovgivning. Jeg vil også godt have lov til på dette sted at takke min forgænger for forarbejdet til den beslutning, som vi nu er ved at træffe.

Når jeg på den måde vil starte med at sige tak for det gode resultat allerede her ved andenbehandlingen, så er det selvfølgelig, fordi vi alle sammen ved, at det er et meget konfliktfyldt område, vi her diskuterer. Vi ved, at der skal en meget forsigtig og nænsom hånd til, og vi ved også, at der er mange forskellige hensyn, der skal tilgodeses, når man laver en landbrugslov. Derfor igen tak til udvalgsmedlemmerne, som har været med i dette arbejde.

Jeg vil også godt, uden at det nu skal blive en hel roseklub, sige tak til udvalgsformanden, som har forstået at fremme lovforslaget, sådan at vi er nået så langt, som vi er i dag.

I forbindelse med bredden i tilslutningen til lovgivningen kan jeg forsikre om, at regeringen sandelig gerne ser et så bredt flertal som muligt i denne lovgivning som i andre sager. Jeg er ganske enig i, at det ville være et meget stort held og meget ønskeligt, om en så stor del af folketinget som muligt kunne slutte op om lovgivningen, sådan som det blev sagt før, og at der bakkes op om dette lovforslag. Det tror jeg er overordentlig vigtigt.

Men jeg bliver nødt til at sige, at regeringen kan ikke støtte de foreliggende ændringsforslag. Det, vi her har lagt frem fra regeringens side, må opfattes som et kompromissøgende forslag. Det er vel sådan, at vi ikke alle sammen kan få alt, hvad vi til 100 pct. gerne ville have, som hr. Larsen-Ledet sagde, men vi har fra regeringens side forsøgt at lægge et forslag frem, som vi synes tilgodeså nogle af de hensyn, som skal tages, når man laver en landbrugslov.

Hvad er det? Jo, det er jo bl.a., at der skal være plads til mange typer bedrifter og til mange forskellige hensyn i landbrugsloven. Det synes jeg oprigtigt talt forslaget er udtryk for, og det synes jeg at man bør erkende.

[Landbrugsministeren]

Lovforslaget indeholder også en bredere målsætning, end den gældende lov gør, og det synes jeg er godt. Ud over hensynet til heltidsbedrifterne og til landbrugets konkurrenceevne, som jo stadig væk er det centrale, er miljøhensynene og hensynet til bevarelse af befolkningsgrundlaget i landdistrikterne kommet med, og det hører jo også til i en landbrugslov. Lovforslaget er, synes jeg, udtryk for en rimelig balance mellem de forskellige hensyn.

Jeg vil godt nævne et par ting, som er kommet til under udvalgsarbejdet, og som jeg har lyst til at nævne her, fordi det vel er væsentligt for den lovgivning, vi er ved at vedtage. Vi har fået afklaret forskellige spørgsmål, og det drejer sig for det første om spørgsmålet, om der i administrationen af loven vil blive taget særlige hensyn til de særlige forhold på de små øer. Det vil der efter det udvalgsarbejde, vi har haft, og det synes jeg er godt.

Vi har også sagt, at der under administrationen af loven som hidtil vil blive taget hensyn til gartneriets særlige forhold, og at der herudover i særlige tilfælde ud fra en konkret vurdering, hvor det er nødvendigt at bevare et produktionsapparat, kan blive tale om mere vidtgående dispensationer fra strukturreglerne og fra visse af erhvervsreglerne.

Endelig har vi fået med, at ansatte på landbrugsbedrifter, der i øvrigt opfylder lovens strenge erhvervsbetingelser, ved køb af en landbrugsejendom kan påregne indtil 5 års dispensation fra bopælskravet, og desuden, at mindre ejendomme under visse forudsætninger, som der er redegjort for i besvarelsen af en række spørgsmål, kan suppleres, selv om de ikke kommer op over 15 ha, og til allersidst, at reglerne i § 18 a og 17 b skulle være tydeliggjort, sådan at det skulle være klart, at der ikke med loven sker nogen indstrækning i adgangen til anpartshandler i familiekredsen.

Hr. Bjørn Westh var inde på, at loven var vanskelig at administrere. Jeg må sige, at jeg tror ærlig talt, at loven danner et bedre administrativt grundlag i fremtiden.

Endelig skal jeg sige til hr. Larsen-Ledet, som havde nogle bemærkninger med hensyn til bevillinger til jordkøb og jordfordeling, at vi ikke kan være uenige om, at arronderingen i dansk landbrug kunne være bedre, end

den er. Det er et af de vigtigste hensyn i udformningen af netop landbrugsloven at sikre, at denne påvirker arronderingen i den rigtige retning. Jeg synes, det foreliggende lovforslag er et skridt i den rigtige retning, men jeg vil gerne være med til at se på, om vi kan aktivere den statslige deltagelse i løsningen af disse problemer.

Jeg vil også overveje, om den hidtidige indsats kan effektiviseres ydeligere. I år er situationen den, at jordfordelingsbevillingen ikke forventes opbrugt, så jeg synes, vi skal vende tilbage til spørgsmålet ved en senere lejlighed, og så vil jeg altså være villig til at se på det.

Jeg skal bare slutte med at sige tak for godt samarbejde om lovforslaget. Jeg har været glad for den debut med lovgivning, som jeg hermed har haft.

Bjørn Westh (S):

Jeg må sige til landbrugsministeren, at der har ikke været noget samarbejde om dette lovforslag. Jeg har været indkaldt til ét møde, hvor ministeren bad mig fortælle, hvad jeg mente om det, men hvor ministeren sagde, at hun desværre ikke kunne svare på nogen som helst spørgsmål eller give nogen som helst oplysninger, og siden har der ikke været nogen som helst kontakt. Det kalder jeg ikke samarbejde eller forsøg på samarbejde om at lave en bred lovgivning. Jeg mener faktisk overhovedet ikke, at der har været gjort et seriøst forsøg fra ministerens side på at prøve at få enderne til at nå sammen. Resultatet er da også dårligt.

Ordføreren for det ledende regeringsparti, som min partifælle hr. Risgaard Knudsen ville have sagt, sagde jo ligefrem, at der er bestemmelser, der er uheldige. Ordføreren for – så skal det vel være det næstledende regeringsparti – venstre, siger, at der er trods alt gode ting i det, og det er jo ikke ligefrem fanfarer i omtalen af et lovforslag, når ordførerne skal bruge den slags udtryk.

Hr. Povl Brøndsted siger, at socialdemokratiets ændringsforslag er mere restriktive. Det er de på visse områder, dér, hvor vi skal tilgodese de unge, der skal etablere sig, så priserne ikke bliver for høje, men med hensyn til skovejendomme er vi – for at bruge det udtryk – mere liberale, end hr. Povl Brøndsteds parti er i denne sag.

[Bjørn Westh]

Så siger hr. Povl Brøndsted: det triste syn med ødegårde. Ja men reglerne om køb af ejendom nr. 2 sikrer jo netop fortsat, at der bliver ødegårde, der kan stå og forfalde. Socialdemokratiets forslag ville have sikret større bosætning, fordi man kun havde haft én ejendom, der så til gengæld godt måtte være større, mere fleksible sammenlægningsgrænser og sammenlægningsregler.

Til hr. Povl Brøndsted vil jeg også godt sige, at det var meget karakteristisk, det, hr. Povl Brøndsted sagde. Man tænker mere på den, der skal sælge ejendom, end på den, der skal købe ejendom. Socialdemokratiets landbrugspolitik, som landboudommen i øvrigt er interesseret i, er altså, at det er køberne, dem, der skal etablere sig og skal stå for produktionen fremover, vi skal interessere os for, mere end det er dem, der skal sælge.

Så siger hr. Larsen-Ledet, at dette lovforslag bremser en bølge af nedlæggelser. Derfor vil jeg gerne spørge landbrugsministeren, om landbrugsministeren ikke mener, at bemærkningerne til lovforslagets § 13, hvori der tales om, at en ejendom kun kan nægtes nedlagt, hvis den har velegnede produktionsbygninger, er en væsentlig ændring i forhold til tidligere. Jeg kan huske, at den tidligere landbrugsminister har nægtet nedlægning af en ejendom, der var helt uden bygninger, fordi der var et godt og stort stykke jord, der hørte til. Dette kan ikke lade sig gøre længere med de bemærkninger, der står her. Jeg tror i øvrigt, det var i folketingets fungerende formands kreds, at denne ejendom blev nægtet nedlagt.

Nu kan alle ejendomme, der ikke har produktionsbygninger, nedlægges, og hvis en landmand ikke får tilladelse til det, kan han rive bygningerne ned, og så kan det ikke nægtes længere. Det er en ladeport, der åbnes for nedlæggelser, hr. Larsen-Ledet.

Hvis ministeren ikke vil svare på det her i salen og forklare den bestemmelse, vil jeg allerede nu sige, at jeg gerne vil have nyt udvalgsudvalg om det, og jeg vil gerne have ministeren i samråd, så ministeren kan få lejlighed til at forklare det.

Så vil jeg sige til hr. Ove Jensen, at det var en af de bedste taler, han har holdt her i folketinget, for hr. Ove Jensen sagde nemlig noget, der var rigtigt for en gangs skyld. Hr. Ove Jensen sagde nemlig, at denne lovgivning faktisk er mere bureaukratisk end de

andre. Man hæfter sig hos de borgerlige partier meget ved, at hovederhvervsreglen ophæves, men det er stort set altid uddannelsesreglerne, der har givet vanskeligheder ved dispensationer, og de fleste dispensationer har også været på uddannelse. Men uddannelsesreglerne strammes i lovforslaget for en lang række ejendomme, og vi falder tilbage til uddannelsesreglerne fra 1978, og så mener jeg i øvrigt, at suppleringsjordsreglerne her blive meget vanskelige at administrere. Derfor mener jeg faktisk, at hr. Ove Jensen har ret i, at den nye lov bliver mere bureaukratisk end den tidligere lov. Socialdemokratiets forslag var, at de små ejendomme, der nu alle sammen får dispensation, også skulle fritages; vi er bare lidt uenige om grænserne, så dér ville jeg gerne sammen med hr. Ove Jensen have lempet på administrationen.

Landbruget kalder jo landbrugsloven for landbrugets grundlov, og jeg synes, det er kedeligt, hvis der ikke engang bliver gjort et forsøg på at nå til enighed om denne lovgivning i folketinget. Også derfor min opfordring til nyt udvalgsudvalg.

Povl Brøndsted (V):

Hvis man ser nogenlunde ordentligt efter, når man færdes igennem det danske landskab, vil man hurtigt opdage, at det er ikke de store nr. 2-ejendomme, der almindeligvis er ødegårdene. Ødegårdene findes inden for de små ejendomme, og jeg vil tro, at en meget stor procentdel netop er inden for grænsen på de 15 ha.

Derfor bliver det muligt ved den lovgivning, vi laver her, at disse ejendomme enten kan drives og bebos som landejendomme, eller også kan sælges til en sådan pris, at de mennesker, der har haft dem, også har en eksistens bagefter. For sandheden er jo, at disse mennesker er blevet boende på ejendommene, fordi der ikke var nogen pris på dem; de kunne ikke få den pris, som de vitterlig er værd både som landbrugsejendomme og som beboelse. Derfor er det ikke noget med at se på sælgerens interesse, men noget med at få nogle restriktioner væk, der er med til at holde priserne kunstigt nede på noget, der er mere værd.

Desuden er der en meget stor fleksibilitetsmulighed i tilpasningen af arealer ved dette lovforslag. For det første er det jo en god

[Povl Brøndsted]

ting, at vi for fremtiden ikke behøver at sælge fra til bunds. Jeg tror, der vil blive noget tillægsgjord til mange af de gode landbrugsejendomme i kraft af, at småejendommene, som alle kan købe, ikke vil have den interesse. Det store jordtilliggende vil ikke have den interesse for disse mennesker, og derfor vil de enten forpagte eller sælge noget af den jord fra og beholde forholdsvis få tønder land.

Endelig hr. Bjørn Westh. Der er langt mindre bureaukrati i denne lovgivning i henseende til alt det, der vedrører de små ejendomme. Jeg indrømmer, at der kan være nogle vurderinger dér, hvor arealtillægget er 50-100 ha, men på de små ejendomme vil vi slippe for en masse af det bureaukrati, som vi alle sammen har mødt i uendelige mængder af tilfælde ved ansøgninger om dispensationer, hvor den ene har villet og den anden har villet og ingen har villet noget som helst. Det får vi i hvert fald en langt mere fri og fleksibel form på.

Så er det vel naturligt, at jeg siger – og det sagde jeg også ved første behandling – at dette lovforslag ikke var så liberalt, som vi gerne ville have det fra venstres side. Det er ikke en landbrugslovgivning efter venstres model, men trods alt synes jeg, at der i det samarbejde, der har været, er kommet nogle gode ting. Det vil jeg fastholde.

Så vil jeg beklage, at socialdemokratiet med hr. Bjørn Westh i spidsen fra starten har været absolut samarbejdsinteresseret, og derfor er det vel ikke så sært, at det ikke rigtig er lykkedes at få etableret det samarbejde, som alle gerne ville have haft, selv om der så måske også ville være blevet flere mindre gode ting. Så havde der været samarbejdsvilje, så ville man også have følt en samarbejdsånd.

Det er grundloven for dansk landbrug, siger hr. Bjørn Westh. Nu er der jo den ting ved det, at en landbrugslov er nok så let at ændre som en grundlov, og derfor mener jeg, at vi er kommet et skridt fremad, der har skabt en større fleksibilitet og frihed i erhvervelsen af landbrugsejendomme. Nu må vi se, hvordan den virker, og så er det muligt uden store folkeafstemninger at ændre den på et senere tidspunkt igen.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Jeg forstår på hr. Povl Brøndsted, at dette her ikke er venstres politik – det var det, der blev sagt – og det tager vi til efterretning. Så kan det vel heller ikke være den store fanfare, som ministeren gav udtryk for.

Hvad angår samarbejdet, tror jeg, jeg var meget åben i den samtale, jeg havde med landbrugsministeren om, hvordan jeg mente der kunne nås et samarbejde. Men jeg har aldrig fået svar, er kun blevet indkaldt til det ene møde.

Hvad angår hr. Povl Brøndsteds påstand om at færdes i landskabet, og at ødegårdene er de små gårde, vil jeg sige, at hr. Povl Brøndsted burde vide, at der er bopælspligt på alle landbrugsejendomme, uanset hvor store de er. En ødegård er for mig en gård, hvor der ikke bor nogen mennesker. Derfor er der ingen ødegårde uden ejendom nr. 2; det er kun, når folk har lov til at eje mere end én ejendom, således at de ikke kan bo begge steder, at der opstår ødegårde. Det er ejendom nr. 2, der står og forfalder, og som i øvrigt irriterer mange mennesker ude i landdistrikterne. Det er ikke de små ejendomme, for dér er bopælspligt, og dér bor folk. Så hvis hr. Povl Brøndsted havde kendt så meget til lovgivningen, kunne vi have undgået i hvert fald den diskussion.

En af ulykkerne i dansk landbrug var, at der efter EF-afstemningen i 1972 blev anledning til voldsomme prisstigninger, der kapitaliserede sig. Det var med til at fremtvinge de tvangsauktioner, vi fik i slutningen af 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne.

Jeg er bange for, at denne lovgivning kan være med til at starte en ny prisopgang, der ikke er produktionsøkonomisk dækning for, og som derfor senere kan vise sig at være alvorlig for landbruget.

Landbrugsministeren (Britta Schall Holberg):

Hr. Bjørn Westh stillede mig et spørgsmål. Jeg ved ikke, om mit svar er godt nok, men svaret på det er jo ganske enkelt: selv om man har en mulighed, er det jo ikke sikkert, man bruger denne mulighed. Derfor kan jeg ikke se, at man med denne lovgivning lukker op for nogen som helst form for ladeport.

Hvad angår 2-ejendomsreglen, har jeg set de synspunkter, socialdemokratiet har på den. Jeg synes, 2-ejendomsreglen i mange

[Landbrugsministeren]

tilfælde er en god mulighed for en tilpasning af den samlede bedrift. Behovet er næppe blevet mindre med de nye miljøkrav. Sammenlægning er måske en bedre løsning, men sammenlægning er ikke altid mulig inden for den 1 km-grænse, vi har.

Jeg tror derfor, at vi fortsat har brug for 2-ejendomsreglen. Med de stramninger, der lægges op til i forslaget, jeg er egentlig overrasket over, at det nu foreslås helt at afskaffe den.

Man har sagt fra socialdemokratiets side, at 2-ejendomsreglen strider mod hensynet til bevarelsen af bygningerne på ejendom nr. 2, og det er også det, hr. Bjørn Westh er inde på nu.

Jeg ved, man har set eksempler på, at bygningerne ikke har det så godt på denne anden ejendom. Men jeg tror, at vi kan løse en del af problemet for så vidt angår stuehuse, som jeg forstår at hr. Bjørn Westh er bekymret for, ved at sætte flere kræfter ind på tilsyns- og kontrolopgaver, sådan som jeg har stillet det i udsigt under udvalgsbehandlingen, og – vil jeg gerne understrege – her.

(Kort bemærkning).

Lohmann (S):

Hr. Povl Brøndsted påstod, at de mindre landbrugsejendomme var svære at sælge.

Jeg vil gerne spørge hr. Povl Brøndsted, hvor han har de oplysninger fra. Mig bekendt er det normalt sådan, at man averterer det i en avis, når en ejendom skal sælges. Det er meget sjældent i dag, at man ser landbrugsejendomme til salg.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Landbrugsministeren sagde som svar på mit spørgsmål, at den omstændighed, at der var mulighed for at nedlægge en ejendom, ikke var det samme, som at man fik lov til at gøre det. Det var som svar på mit spørgsmål vedrørende bemærkningerne til § 13.

Men landbrugsministeren har samtidig svaret på spørgsmål 91 i landbrugsudvalget: »Inden for de givne grænser kan der altså tales om en ret for ansøgeren til nedlægning.«

Det vil altså sige, at der her er tale om en rettighed til at få nedlagt, som man ikke hav-

de tidligere, hr. Larsen-Ledet. Derfor vil der ske flere nedlægninger af almindelige, gode bondebrug nu, end der har været tale om tidligere. Det er bl.a. på grund af dette svar på spørgsmål 91, at vi ønsker samrådet.

I øvrigt kan jeg forstå, at ministeren mener, at denne nye, enklere lovgivning vil give anledning til mere tilsyn og mere kontrol end den gamle.

(Kort bemærkning).

Povl Brøndsted (V):

Til hr. Lohmann: nej, for vi ved jo godt, at der er mange ældre, der egentlig gerne ville sælge deres ejendom, men som ikke sætter den til salg, fordi de ved, de ikke kan få en pris for den, som de kan eksistere på bagefter, og så må de bo under for ældre ikke særlig bekvemme forhold, og det gør de altså.

Jeg har sagt, at jeg ikke finder, dette resultat er, skal vi sige ren, fin og skær venstrepolitik, men det er jo prisen for at gå i samarbejde, og hvis det er kravet fra hr. Bjørn Wesths side, kan han selvfølgelig ikke være med i samarbejdet. Hvis det er et rent socialdemokratisk resultat, der skal komme ud af samarbejdet, må man, som socialdemokratiet her har valgt med hr. Bjørn Westh i spidsen, være uden for indflydelse.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Folketinget må undskylde, at vi trætter, men det er, fordi venstrefolketingsmedlemmerne ikke har sat sig ind i sagen. Prisstigningerne på de små ejendomme har faktisk været større end på alle andre ejendomme og har ligget på 30 til 50 pct. i det sidste års tid.

Herved sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 53 stemte for, 62 imod.

Ændringsforslag nr. 17
forkastedes, idet 54 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 2 og 3
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 53 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes, idet 13 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes, idet 52 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes, idet 52 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 12
forkastedes, idet 53 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 13
forkastedes, idet 53 stemte for, 63 imod.

Ændringsforslag nr. 15
forkastedes, idet 53 stemte for, 62 imod.

Ændringsforslag nr. 14 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsfor-
slag nr. 15.

Ændringsforslag nr. 16
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 18-20
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 21
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 22 og 23
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 24 og 25

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 26
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 27, 28 og 29
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 30, 31 og 32, § 1 med
de foretagne ændringer og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Lovforslaget går herefter til fornyet be-
handling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Anden behandling af lovforslag nr. L 58:

*Forslag til lov om ændring af lov om regule-
ring af fiskeriet.*

(Fremsat 6/11 85. Første behandling 15/11
85. Betænkning 16/5 86).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betæk-
ningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet
ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforsla-
get og spørgsmålet om lovforslagets overgang
til tredje behandling sattes til forhandling
under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse
af § 2, og § 2 i den ny affattelse
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behand-
ling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):